

KARLOVA UNIVERZITA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut sociologických studií
Katedra veřejné a sociální politiky

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ diplomové práce: magisterská

Typ posudku: posudek vedoucí práce

Autorka práce: Daniela Drzyzgová

Název práce: Vliv minimální mzdy a sociálních dávek poskytovaných v nezaměstnanosti na motivaci k pracovní činnosti

Autor posudku: Markéta Nekolová

Diplomová práce se soustředí na kontroverzní problematiku vlivu sociálního systému ČR na motivaci nezaměstnaných osob přijmout pracovní místo ohodnocené částkou ve výši minimální mzdy. Autorka v úvodu nastiňuje povahu zkoumaného problému očima zastánců různých ideologií. Tím poukazuje na dosavadní ideologickou ale i analytickou nejednotnost (až protichůdnost) názorů na opodstatněnost institutu minimální mzdy existující současně se systémem sociálního zabezpečení a jejího vlivu na ukazatele trhu práce a prevenci chudoby ve společnosti. Proto také formuluje jako hlavní cíl své práce zjistit, jaký je reálný vliv existence minimální mzdy na nezaměstnaného člověka žijícího ze sociálních příjmů státu na jeho ochotu přijmout pracovní místo právě za částku odpovídající minimální mzdě. Současně autorka stanovuje cíle dílčí, formuluje výzkumné otázky a představuje metody sběru a analýzy primárních a sekundárních dat. Další kapitoly se již věnují teoretickým východiskům a charakteristice a vývoji dvou základních proměnných – minimální mzdy a systému sociálního zabezpečení ve vztahu k ČR. Jádrem práce pak tvoří analytická část, zaměřující se jednak na rešerši dosavadního poznání (nejen) pro ČR a jednak na analýzu výstupů vlastního malého kvalitativního šetření s klíčovými aktéry. Hlavní zjištění z těchto fází zpracování práce pak autorka prezentuje v závěrečné kapitole.

Hodnocení formální stránky práce

Autorka po formální stránce splnila požadavky na diplomovou práci a obsah odpovídá schválenému projektu. Práce je promyšlená, přehledně strukturovaná, a autorka prokázala schopnost napsat rozsáhlý odborný text a pracovat s množstvím relevantních zdrojů včetně správných citací. Jediným problematickým místem, na které musím upozornit, je kvalita písemného projevu vyskytující se na více místech práce. V mnoha pasážích jsou poměrně rušivým elementem věty zbytečně dlouhé, kostrbaté, občas až nedávající smysl.

Hodnocení celkového přístupu a zvolené metodologie

Myslím si, že problematika vztahu štedrosti sociálního systému a výše minimální mzdy je v kontextu České republiky relevantní téma pro zkoumání. Oceňuji zvolený přístup ke zpracování práce, kdy autorka své závěry, tj. odpovědi na položené otázky neopírá pouze o výsledky již provedených výzkumných šetření a odborné statě. Z nich samozřejmě vychází, ale doplňuje je o vlastní kvalitativní hloubkovou sondu do života různých kategorií osob ve vztahu k postavení na trhu práce a preferované strategii získání finančních prostředků na

obživu. Pro získání uceleného obrázku tyto případové studie doplňuje o názory a postoje několika zaměstnavatelů a pracovníků ÚP, které získala provedením polostrukturovaných rozhovorů s těmito aktéry.

Na práci z věcného hlediska velmi oceňuji způsob zpracování teoretických východisek (včetně jejich výběru) a kapitol věnovaných rešerši dosavadního poznání o problematice vztahu minimální mzdy, sociálního systému a motivace k pracovní aktivitě z hlediska ČR. Také kladně hodnotím způsob zpracování a interpretaci výstupů z případových studií s vybranými nezaměstnanými i zaměstnanými osobami.

Práce však obsahuje také jeden zásadní nedostatek, který musím podrobněji zmínit. Při volbě tak malého počtu osob zahrnutých do kvalitativního výzkumného šetření (7 nezaměstnaných a 2 zaměstnané osoby, 3 experti ÚP a 6 zaměstnavatelů) nelze v žádném případě prezentovat jakákoliv zobecnění na celkovou situaci v ČR. Což bohužel autorka ve svých závěrech dělá.

Závěr

I přes výše uvedený přehmat se jedná o kvalitní diplomovou práci, na které autorka poctivě pracovala po stránce teoretické, analytické a empirické. Oproti teoretičtěji pojatým pracím na dané téma je jednoznačným kladem spojení odborných znalostí a praktických zkušeností autorky z terénu. Proto mé celkové hodnocení této práce odpovídá známce 1.

Otázky k obhajobě: Jak byste posoudila současnou úroveň motivace nezaměstnaných nízkokvalifikovaných osob žijících v jednočlenné a vícečlenné (2 a více osob) rodině při rozhodování o přijmutí zaměstnání na úrovni minimální mzdy? Samozřejmě v rámci ČR.

Datum: 24.1. 2011